

DROGOWSKAZY MOTYWACJI, CZYLI JAK ZACHĘCAĆ UCZNIÓW DO SYSTEMATYCZNEJ NAUKI W SYSTEMIE ZDALNYM

EWA ARCISZEWSKA

Motywacja rozumiana jest jako wywołanie zachowania, które jest odpowiednio ukierunkowane, czyli służy realizacji konkretnego celu.

Czynniki motywujące ucznia według publikacji edukacyjnych:

- Świadomość celu.
- Poczucie sensu i przydatności.
- Możliwość osiągnięcia satysfakcji.
- Sukces, nagroda, korzyść, uznanie.
- Zaciekawienie, odkrywanie (coś nowego, coś innego).
- Atrakcyjność zadania, zagadnienia, toku lekcji.
- Dynamika pracy, aktywność uczniów.
- Możliwość samorealizacji.

W tym wystąpieniu skupię się na następujących zagadnieniach ujętych w formie rysunku, który zaczerpnęłam z publikacji Danuty Sterny *Uczę (się) w szkole*.

Nie da się ukryć, że działanie na każdej lekcji powinno być celowe.

Zatem zaczynamy od podania celów lekcji. Ważne, by były one podane w języku ucznia. Takie oklepane już określenie.

Czasowniki: Poznamy/poznam.....

Zrozumiemy/zrozumiem....

Nauczmy się / nauczę się

Zastosujemy/ zastosuję.....

Przeżyjemy/ przeżyje

Czym jesteś najbardziej zainteresowanywybierają uczniowie – pozwólmy im decydować, nawet jeżeli ich wyborami nie będziemy zachwyceni, ale inaczej reaguje uczeń (podobnie jak każdy z nas), jeżeli to sam dokona wyboru. Chce, a nie muszę. To ważne ze względu na końcowy fragment zajęć, kiedy uczeń wypowiada się na temat tego, co nauczył się na lekcji. Dobrym rozwiązaniem jest również krótkie zdanie zbudowane przez uczniów:

Zapamiętam.....

Chcę popracować jeszcze nad

Nie zrozumiałem

Kolejne zagadnienie: Zaciekawienie, odkrywanie (coś nowego, coś innego).

I tu edukacja on-line daje w gruncie rzeczy bardzo duże możliwości.

Piosenka, stara mapa, fotografia, zgadywanka, list naukowca proszącego o pomoc w rozwiązaniu problemu matematycznego lub w wyjaśnienie zjawiska przyrodniczego może stanowić ciekawy i nietypowy początek zajęć, nawet nauczyciel w roli. To przykłady elementów, które zainspirują, zaciekawią, a tym samym pozwolą skoncentrować się na zagadnieniach omawianych na lekcji.

Przykład zdjęcia i pytanie typu: co ma piernik do wiatraka.

Dynamika pracy i aktywność uczniów.

To uczeń na zajęciach ma pracować, wykorzystując indywidualne tempo pracy, dostosowując wymagania do konkretnego ucznia. Tutaj również zajęcia on-line dają duże możliwości.

Tutaj dwa przykłady – sprawdzone, które angażowały wszystkich uczniów.

W zasadzie na każdym przedmiocie zdarza się konieczność przeczytania dłuższego (miej lub bardziej długiego) tekstu. Zadać do przeczytania. Korzyści raczej wątpliwe, bo nie mamy pewności, kto to zrobił i ile z tego wyniósł. Stąd czytamy tekst wspólnie, ale po określonym fragmencie przerywamy i zadajemy pytania wymuszające aktywność i zaangażowanie. Tylko w edukacji on-line mamy możliwość na bieżąco monitorowania zapisów uczniowskich i ich korygowania.

Tutaj ważne jest również to, by pierwsze pytanie odnosiło się bezpośrednio do tekstu, czyli było dla uczniów stosunkowo łatwe. Dopiero w miarę czytania kolejnych fragmentów budujemy pytania obejmujące np. znaczenia przenośne, uogólnienia, obejmujące kilka informacji i logiczne wnioskowanie.

Ważne, że każda uczniowska informacja ma być na bieżąco skomentowana – pozytywne aspekty i konstruktywna ocena.

Inna forma aktywności, która angażowała, to krótkie zadania z natychmiastową informacją zwrotną dla uczniów. Ja wykorzystywałam quizy z nauki o języku dostępne na różnych stronach internetowych. Swoje wyniki przysyłali w formie prywatnej wiadomości.

Ważne, by zapewnić uczniowi możliwość różnorodnej aktywności.

Wracamy do początku, czyli do informacji zwrotnej.

Należy wyjaśnić dzieciom, jaki jest cel takiej informacji zwrotnej, czyli trzeba przekazać, że nauczyciel będzie korzystał z niej w celu doskonalenia własnej pracy. W ten sposób podkreślamy, iż słuchanie życzliwych uwag innych może być bardzo cenne w doskonaleniu skuteczności własnej pracy.

Informacja zwrotna	
Znaczenie dla ucznia	Znaczenie dla nauczyciela
Uświadamia osiągnięte już postępy, wskazuje na sukcesy na poszczególnych etapach procesu uczenia się.	Włącza ucznia w doskonalenia warunków sprzyjających uczeniu się.
Wskazuje na procesowy charakter uczenia się.	Umożliwia nauczycielowi wprowadzanie skutecznej indywidualizacji.
Pozwala zapobiec popełnianiu niektórych błędów.	Jest elementem rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów.
Umożliwia wykorzystanie błędów w celu doskonalenia procesu uczenia.	Buduje płaszczyznę do współpracy nauczyciela i ucznia w procesie uczenia się.
Wskazuje na wiedzę i umiejętności, które wymagają jeszcze doskonalenia lub poprawy.	Tworzy atmosferę bezpieczeństwa w procesie uczenia się.
Umożliwia doskonalenie procesu uczenia się ucznia.	Mobilizuje ucznia do analizy własnego procesu uczenia się.
Podkreśla, że nauczyciel towarzyszy uczniowi w procesie uczenia się i chce go wspierać.	

I jeszcze jedna kwestia również wiązana z motywacją, uświadamianie zależności między pracą a jej wynikiem.

Osoba nauczyciela wpływa na rozbudzenie motywacji uczniów w najwyższym stopniu.

Zbudowana relacja.

Miły, życzliwy, kreatywny, sprawiedliwy - w ocenie uczniów.

Robi ciekawe lekcje, stosuje różnorodne metody.

Docenia wysiłek i pracę.

Czego sobie i Państwu życzę.

Ewa Arciszewska

e.arciszewska@ckp.edu.pl

